

Na osnovu člana 19, člana 24 stav 2 i člana 34 stav 2 Zakona o spoljnoj trgovini ("Službeni list RCG", broj 28/04), Vlada Republike Crne Gore, na sjednici od 8. jula 2004. godine donijela je

UREDBU

ZA SPROVOĐENJE ZAKONA O SPOLJNOJ TRGOVINI

(Objavljena u "Sl. listu RCG", br. 52 od 2. avgusta 2004, 44/07, "Sl. listu CG", br. 78 od 23. novembra 2017)

DIO PRVI OSNOVNE ODREDBE Predmet regulative

Član 1

Ovom uredbom uređuju se bliži uslovi i postupak za izdavanje dozvola za izvoz, uvoz i tranzit robe i za primjenu mjera zaštite.

Definicije

Član 2

Pojedini pojmovi, u smislu ove uredbe, imaju sljedeće značenje:

- "dozvola" je isprava koja predstavlja prethodni uslov za izvoz, uvoz, odnosno tranzit robe koja se izdaje u upravnom postupku, na osnovu zahtjeva podnosioca koji ispunjava uslove propisane odredbama Zakona o spoljnoj trgovini ("Službeni list RCG", broj 28/04) (u daljem tekstu: Zakon) i ove uredbe;
- "sličan proizvod", je proizvod koji je identičan predmetnom proizvodu, ili ima svojstva koja su veoma slična svojstvima predmetnog proizvoda;
- "izvozna cijena" je cijena koja je stvarno plaćena, ili plativa za prodati proizvod namijenjen za izvoz iz države izvoznice u Republiku Crnu Goru (u daljem tekstu: Republika);
- "šteta" je materijalna šteta za proizvodnu granu, opasnost od nastanka materijalne štete za proizvodnu granu ili znatnije usporavanje stvaranja proizvodne grane;
- "normalna cijena" je cijena koja odgovara preovlađujućim tržišnim uslovima u državi iz koje se roba ili usluga obezbjeđuje, odnosno državi u kojoj se roba kupuje, uključujući i cijenu, kvalitet, dostupnost, pristup tržištu, transport i druge okolnosti kupovine ili prodaje;
- "zainteresovano lice" je izvoznik, strani proizvođač, ili uvoznik proizvoda koji je predmet ispitivanja, ili trgovačko ili poslovno udruženje koje predstavlja većinu proizvođača, izvoznika ili uvoznika tog proizvoda, domaći proizvođač sličnog proizvoda ili trgovinsko ili poslovno udruženje koje predstavlja većinu proizvođača sličnog proizvoda u Crnoj Gori, Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), odnosno nadležni organ države izvoza, druga lica radi zaštite svojih prava, za proizvod koji je predmet ispitivanja, kao i druga lica koja imaju pravni interes;
- "povjerljivi podatak" je svaki podatak čije bi objavljivanje predstavljalo značajnu prednost za nekog konkurenta ili bi moglo da ima štetne posljedice po lice koje je dostavilo taj podatak ili po lice od koga je taj podatak pribavljen, kao i svaki podatak koji učesnici u postupku ispitivanja dostave kao povjerljiv, i
- "prekomjerni uvoz" je realno povećanje uvoza (apsolutno povećanje) ili povećanje tržišnog udjela u tržištu koje se smanjuje, čak i kada se količina uvoza ne povećava (relativno povećanje).

DIO DRUGI USLOVI I POSTUPAK ZA IZDAVANJE DOZVOLA Kontrolna lista

Član 3

Dozvole za izvoz, uvoz i tranzit roba izdaju se za robe koje su u režimu dozvola, utvrđenom odlukom o kontrolnoj listi za izvoz, uvoz i tranzit robe.

Na izdavanje dozvola za tranzit roba koje su u režimu dozvola, shodno se primjenjuju odredbe ove uredbe o izdavanju dozvola za uvoz, odnosno izvoz roba.

Nadležni organ za izdavanje dozvole

Član 4

Zahtjev za izdavanje dozvole za izvoz, uvoz ili tranzit robe podnosi se organu državne uprave nadležnom za poslove spoljne trgovine u pisanoj formi, odnosno, drugim nadležnim organima državne uprave saglasno članu 22 stav 3 Zakona (u daljem tekstu: nadležni organ).

Sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole

Član 5

Zahtjev za izdavanje dozvole za izvoz, uvoz i tranzit robe sadrži podatke o podnosiocu zahtjeva i robi, i to:

1. naziv i vrstu robe;
 2. tarifnu oznaku, odnosno tarifne oznake robe;
 3. količinu robe u jedinici mjere;
 4. vrijednost robe u eurima (ukupna i jedinična);
 5. naziv države izvoza, odnosno uvoza robe;
 6. naziv države porijekla robe ako je poznata;
 7. podatke o licu koje izvozi, odnosno uvozi robu (ime, naziv, adresa, broj lične karte ili pasoša, odnosno registracioni broj, dozvola za rad u skladu sa posebnim propisima nadležnih ministarstava i broj telefona) i
 8. dokaz o vlasništvu nad umjetničkim, kulturnim ili istorijskim blagom, kao i dokaz da je autor, odnosno nosilac autorskog prava obaviješten o tome gdje se umjetničko djelo izvozi gdje će se nalaziti.
- Procjenu vrijednosti robe koja predstavlja umjetničko, kulturno, istorijsko ili arheološko blago vrši posebna stručna komisija koju obrazuje ministarstvo kulture.
- Podnosilac zahtjeva plaća naknadu za procjenu vrijednosti robe koja predstavlja umjetničko, kulturno, istorijsko ili arheološko blago.
- Visinu naknade za procjenu vrijednosti robe koja predstavlja umjetničko, kulturno, istorijsko ili arheološko blago utvrđuje ministarstvo kulture.
- Zahtjev za izdavanje dozvole za izvoz, uvoz i tranzit robe može da sadrži i druge podatke i činjenice za koje podnosilac smatra da su od značaja za odlučivanje po zahtjevu.
- Uz zahtjev za izdavanje dozvole podnosilac prilaže i dokaz o izvršenoj uplati administrativne takse.

Dodatni podaci

Član 6

Nadležni organ može od podnosioca zahtjeva zatražiti da dostavi i druge podatke ili isprave, zavisno od vrste robe i uslova koje ta roba treba da ispunjava.

Ako je podnosiocu zahtjeva izdata dozvola za uvoz odnosno robe u prethodnom periodu, nadležni organ po službenoj dužnosti pribavlja dokaz o iskorišćenosti prethodno izdate dozvole, odnosno izdatih dozvola.

Forma izdavanja dozvole

Član 7

Dozvolu izdaje nadležni organ.

Nadležni organ o zahtjevu za izdavanje dozvole odlučuje rješenjem.

Rješenje o zahtjevu za izdavanje automatske dozvole može imati formu zabilježbe na primjerku podnijetog zahtjeva.

DIO TREĆI POSTUPCI ZA PRIMJENU MJERA ZAŠTITE GLAVA I ANTIDAMPINŠKE I KOMPENZATORNE MJERE Antidampinška carina i utvrđivanje dampainga

Član 8

Antidampinška carina može se primijeniti na svaki proizvod po dampinškim cijenama, čije puštanje u slobodan promet u Crnoj Gori nanosi štetu.

Smatraće se da se proizvod uvozi po dampinškim cijenama, ako je njegova izvozna cijena manja od uporedive cijene za sličan proizvod u državi izvoznici, u uobičajenom toku trgovine.

Normalna vrijednost robe

Član 9

Normalna vrijednost je cijena koja se plaća za proizvod namijenjen slobodnom prometu na tržištu države izvoza, ili druga vrijednost utvrđena u skladu sa odgovarajućim sporazumima STO i propisima EU,

Kada se proizvod koji je predmet ispitivanja u skladu sa ovom uredbom, ne prodaje na tržištu države izvoznice u okviru slobodnog prometa, ili kada takva prodaja zbog veličine tržišta ili niskog obima prodaje ne obezbeđuje objektivno upoređivanje, normalna vrijednost se utvrđuje upoređivanjem sa prodajom sličnog proizvoda namijenjenog tržištu reprezentativne treće države ili na osnovu vrijednosti robe utvrđene na osnovu troškova proizvodnje u zemlji porijekla uvećanih za realan iznos dobiti, administrativnih, opštih i troškova prodaje.

Minimalan obim prodaje

Član 10

Prodaja sličnog proizvoda namijenjenog slobodnom prometu na tržištu države izvoza iz člana 9, stav 1 ove uredbe, smatra se dovoljnom za utvrđivanje normalne vrijednosti, ukoliko takva prodaja predstavlja najmanje 5% prodaje na tržištu Republike proizvoda koji je predmet utvrđivanja normalne vrijednosti.

Izuzetno, niži obim prodaje u Republici može biti osnov za utvrđivanje normalne vrijednosti robe, ukoliko se pokaže da je taj obim dovoljan za odgovarajuće poređenje radi utvrđivanja normalne vrijednosti.

Utvrđivanje normalne vrijednosti

Član 11

Prodaja sličnog proizvoda na domaćem tržištu države izvoznice, odnosno izvoz u treću državu, po cijenama ispod jediničnih troškova proizvodnje uvećanih za administrativne, troškove prodaje i opšte troškove, ne smatra se prodajom u uobičajenom toku trgovine i ne mora se uzimati u obzir u određivanju normalne vrijednosti, pod uslovom da nadležni organ utvrdi da se prodaja odvija:

1. tokom dužeg vremenskog perioda, kojim se uobičajeno smatra period od godinu dana, ali koji ne može biti kraći od šest mjeseci;

2. u značajnim količinama, odnosno kada je utvrđeno da je ponderisana prosječna prodajna cijena u transakciji koja je predmet ispitivanja radi utvrđivanja normalne vrijednosti niža od ponderisanih prosječnih troškova po jedinici proizvoda, ili kada obim prodaje po cijenama nižim od troškova po jedinici proizvoda predstavlja najmanje 20% ukupne količine prodane u transakcijama koje su predmet ispitivanja radi utvrđivanja normalne vrijednosti.

Troškovi iz člana 9 ove uredbe izračunavaju se, po pravilu, na osnovu raspoloživih knjigovodstvenih podataka izvoznika, odnosno proizvođača, ako se vode u skladu sa opšteprihvaćenim računovodstvenim standardima i ako se utvrdi da poslovne knjige na prihvatljiv način odražavaju troškove u vezi proizvodnje i prodaje proizvoda, koji je predmet analize.

Prilikom obračuna troškova, koriste se svi dostupni podaci o strukturi troškova, uključujući i podatke o strukturi troškova u prethodnom periodu, koje obezbeđuje izvoznik, odnosno proizvođač.

Kada iznosi troškova nijesu dostupni od strane izvoznika ili proizvođača, isti se utvrđuju:

1. na osnovu podataka o visini troškova koji obično terete prodavca ili izvoznika u proizvodnji ili prodaji sličnog proizvoda na tržištu države izvoznice ili države porijekla, ili na osnovu izračunatog prosječnog iznosa realizovanih troškova koji terete druge izvoznike, ili proizvođače koji su predmet ispitivanja u skladu sa ovom uredbom; ili

2. na drugi pogodan način, pri čemu iznos utvrđene dobiti ne može premašivati iznos uobičajene dobiti koju ostvaruju drugi izvoznici, ili proizvođači iste vrste proizvoda na tržištu zemlje porijekla.

Ako država porijekla nije tržišno uređena, normalna vrijednost se utvrđuje na osnovu cijene ili izračunate vrijednosti u drugoj državi koja je tržišno uređena o čijem izboru se strane u postupku odmah obavještavaju ili na drugoj razumnoj osnovi, uključujući stvarno plaćenu ili naplativu cijenu u Crnoj Gori koja obuhvata i razumnu maržu.

Utvrđivanje izvozne cijene

Član 12

Izvozna cijena utvrđuje se na osnovu cijene po kojoj se uvezena roba prvi put prodaje u stanju u kakvom je uvezena.

Izvozna cijena uključuje cijenu proizvoda namijenjenog za slobodnu prodaju na tržištu države izvoznice, transportne i prodajne troškove, uključujući carine i dažbine nastale tokom uvoza.

U slučajevima kada ne postoji izvozna cijena, ili kada nadležni organ procijeni da na visinu izvozne cijene utiče dogovor o udruživanju, ili kompenzacioni aranžmani između izvoznika i uvoznika ili trećeg lica, izvozna cijena se može utvrditi:

1. na osnovu cijene po kojoj se uvezena roba prvi put prodaje nezavisnom kupcu u stanju u kakvom je uvezena; ili

2. ako nema prodaje nezavisnom kupcu, ili nema prodaje u stanju u kakvom je uvezena, na bilo koji drugi pogodan način, odnosno uzimajući u obzir troškove uvoza, uključujući carine i dažbine nastale između uvoza i ponovne prodaje na tržištu Republike, kao i ostvarenu dobit uvoznika.

Utvrđivanje dampinške marže

Član 13

Izvozna cijena i normalna vrijednost se upoređuju radi utvrđivanja "dampinga", uzimajući u obzir isti obim trgovine, i prodaje koje su izvršene u što je moguće kraćem vremenskom periodu.

Ako normalna i utvrđena izvozna cijena nijesu uporedive, vrše se odgovarajuća prilagođavanja za svaki pojedinačni slučaj utvrđivanja dampinga, naročito sa faktorima za koje se tvrdi i dokazano je da utiču na cijene i uporedivost cijena, i to sa:

1. fizičkim svojstvima robe;
2. iznosom uvoznih dažbina i posrednih poreza;
3. uslovima prodaje, popustima, rabatima i količinama;
4. obimom trgovine;
5. troškovima prevoza, osiguranja, rukovanja, utovara i pratećim troškovima;
6. troškovima pakovanja robe;
7. iznosom troškova kredita odobrenog za prodaju, ukoliko su uticali na određivanje prodajne cijene;
8. troškovima nastalim poslije prodaje (garancija, tehnička pomoć i održavanje);
9. plaćenim provizijama u vezi sa prodajom;
10. konverzijom valuta (po kursu važećem na dan prodaje);
11. ostvarenom dobiti.

Upoređivanje izvozne cijene i normalne vrijednosti radi utvrđivanja postojanja dampinške marže u toku postupka ispitivanja vrši se upoređivanjem ponderisanog prosjeka normalne vrijednosti sa ponderisanom prosječnom izvoznom cijenom, ili upoređivanjem pojedinačnih izvoznih cijena iz svih uporedivih izvoznih transakcija.

Izuzetno od odredbe stava 3 ovog člana normalna vrijednost utvrđena na osnovu ponderisanog prosjeka može se upoređivati sa cijenama iz pojedinačnih izvoznih transakcija, ukoliko nadležni organ:

1. utvrdi da se izvozne cijene značajno razlikuju zavisno od kupca, regiona ili perioda u kome je transakcija obavljena; i

2. obrazloži razloge zbog kojih takve razlike ne mogu biti na odgovarajući način uzete u obzir kada se porede prosječne ponderisane cijene sa prosječnim ponderisanim cijenama, odnosno cijene iz pojedinačnih transakcija sa cijenama iz pojedinačnih transakcija.

Kada se proizvodi ne uvoze neposredno iz države porijekla, već se izvoze u Republiku preko države posrednika, cijena po kojoj su proizvodi prodati iz države izvoza u Republiku, upoređuje se sa uporedivom cijenom u državi izvoza. Upoređivanje se može vršiti sa cijenom u državi porijekla u sljedećim slučajevima:

1. kada se proizvodi samo transportuju kroz državu izvoza;
2. kada se ti proizvodi ne proizvode u državi izvoza;
3. kada ne postoji uporediva cijena u državi izvoza.

Utvrđivanje efekata subvencija Utvrđivanje subvencija

Član 14

Postojanje, iznos i efekte subvencije ispituje i utvrđuje nadležni organ na zahtjev ili u ime proizvodne grane.

Subvencijom se smatra finansijski doprinos od strane vlade države porijekla ili države izvoznice ili njenih organa ako se time ostvaruje dobit za korisnika subvencije, a naročito kada:

1. državni organ neposredno prenosi sredstva (npr. dotacije ili zajmovi) ili preuzima pokrivanje obaveza;
2. državni organ ne naplaćuje ili otpisuje dospjele obaveze po osnovu javnih prihoda;
3. državni organ kupuje robu, obezbjeđuje robe ili usluge, po vantržišnim kriterijumima; ili
4. državni organ vrši uplate u određene fondove, ili povjerava ili nalaže drugim licima da izvrše jednu ili više od radnji iz tač. 1, 2 i 3 ovog člana, koje bi inače bile u nadležnosti tog državnog organa.

Specifične subvencije

Član 15

Kompenzatorne mjere radi poništavanja efekata subvencije u odnosu na posmatranu uvezenu robu mogu se primjenjivati samo u slučaju specifičnih subvencija, odnosno subvencija namijenjenih pojedinačnom preduzeću, industrijskoj grani ili grupi preduzeća (u daljem tekstu: "određena preduzeća").

Subvencije koje, pravno ili faktički, uz dodatne uslove ili bez njih, zavise od izvoznog uspjeha preduzeća, uključujući i one iz Aneksa 1 Sporazuma STO o subvencijama i kompenzatornim mjerama, kao i subvencije koje iako nijesu pravno zavisne od izvoznog uspjeha, zapravo su vezane za stvarni ili očekivani izvoz ili prihod od izvoza, kao i subvencije koje zavise od korišćenja domaće umjesto uvozne robe, uvijek su specifične.

Subvencija za čiju dodjelu su utvrđeni objektivni kriterijumi ili uslovi kojima se ne obezbjeđuje prednost određenim preduzećima, ne smatra se specifičnom subvencijom, pod uslovom da je ta subvencija dostupna pod jednakim uslovima i da se koristi u skladu sa utvrđenim kriterijumima odnosno uslovima.

Nadležni organ, prilikom utvrđivanja specifične subvencije, može po sopstvenoj procjeni vršiti ispitivanje i drugih

činilaca, a naročito:

1. korišćenja programa subvencija od strane ograničenog broja određenih preduzeća;
2. pretežnog korišćenje subvencija od strane određenih preduzeća;
3. period primjene subvencija; i
4. stepen raznorodnosti privrednih aktivnosti u nadležnosti organa koji odlučuje o dodjeli subvencije, kao i način na koji taj organ koristi svoje diskreciono pravo. Nadležni organ koji utvrđuje specifičnost subvencija, u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana, dužan je da obezbijedi dokaze kojima se utvrđuje da li je subvencija specifična ili nije.

Dozvoljene subvencije

Član 16

(Brisano).

Utvrđivanje ili izmjena opšte primjenjivih poreskih stopa ne smatra se specifičnom subvencijom.

Ostvarena dobit za korisnika subvencije

Član 17

Ostvarenom dobiti za korisnika subvencije ne smatra se:

1. obezbjeđivanje akcijskog kapitala od Vlade, ako je ulaganje kapitala u skladu sa uobičajenom praksom ulaganja, uključujući i dodjelu rizičnog kapitala privatnih ulagača na području države porijekla i/ili izvoza;
2. zajam od Vlade, ako ne postoji razlika između iznosa koji korisnik subvencije zajmoprimac plaća na zajam koji dobije od Vlade i iznosa koji bi korisnik subvencije zajmoprimac platio za odgovarajući komercijalni zajam dostupan na tržištu, u kom slučaju razlika između ta dva iznosa predstavlja dobit za korisnika subvencije;
3. garancija za zajam izdata od državnog organa, ako ne postoji razlika između iznosa koji korisnik subvencije plaća na zajam, za koji garantuje državni organ i iznosa koji bi korisnik subvencije platio za odgovarajući komercijalni zajam u slučaju da nema garancije državnog organa i, u tom slučaju razlika između ta dva iznosa usklađena za razlike u naknadama predstavlja dobit za korisnika subvencije;
4. prodaja roba ili usluga ili kupovina roba od strane državnog organa, ako se prodaja ne vrši po cijenama nižim od normalnih ili se kupovina ne vrši po cijenama višim od uobičajenih.

Uobičajena cijena iz stava 1 tačka 4 ovog člana, utvrđuje se u odnosu na preovlađujuće uslove na tržištu za određeni proizvod ili uslugu u državi prodaje ili kupovine, uključujući cijenu, kvalitet, raspoloživost, utrživost, prevoz i ostale kupoprodajne uslove.

Izračunavanje iznosa subvencija za koje se mogu primjenjivati kompenzatorne carine

Član 18

Iznos subvencija za koje se mogu primjenjivati kompenzatorne carine, obračunava se u odnosu na iznos ostvarene koristi korisnika subvencije tokom perioda subvencionisanja koji je predmet ispitivanja. Obračun se po pravilu vrši na osnovu podataka za poslednju poslovnu godinu korisnika subvencije.

Ako podaci iz stava 1 ovog člana nijesu dostupni, kao osnov za obračun mogu se uzeti dostupni finansijski i drugi relevantni podaci, za period koji nije kraći od šest mjeseci prije početka postupka ispitivanja.

Iznos subvencije određuje se po jedinici subvencionisanog proizvoda izvezenog u Republiku.

Iznos subvencije može se umanjiti za iznos:

1. nužnih troškova za ostvarivanje uslova, odnosno prava na subvenciju, i
2. izvozne takse, carine ili druge dažbine koje se plaćaju na izvoz proizvoda u Republiku čije plaćanje ima za cilj da otkloni posledice subvencije.

Kada se subvencija ne dodjeljuje na osnovu proizvedene, izvezene ili prevezene količine, iznos subvencije utvrđuje se, u zavisnosti od slučaja, u odnosu na obim proizvodnje, prodaje ili izvoza datog proizvoda tokom postupka ispitivanja.

Utvrđivanje i primjena antidampinških i kompenzatornih mjera Ispitivanje uticaja na proizvodnu granu

Član 19

Ispitivanje uticaja dampinškog i subvencionisanog uvoza na proizvodnu granu koja trpi posledice takvog uvoza, obuhvata procjenu svih relevantnih ekonomskih pokazatelja koji utiču na stanje date proizvodne grane, uključujući i:

1. činjenicu da još traje proces oporavka od posljedica subvencionisanja ili dampinga u prošlosti;
2. veličinu dampinške marže, odnosno iznos subvencije;
3. stvarni i potencijalni pad prodaje, dobiti, proizvodnje, udjela na tržištu, produktivnosti, prihoda od investicija ili iskorišćenosti kapaciteta;
4. faktore koji utiču na cijene na domaćem tržištu; i

5. stvarne i potencijalne negativne efekte na novčane tokove, zalihe, zaposlenost, plate, rast, kao i sposobnost obezbjeđivanja kapitala ili investicija.

Opasnost od nastanka štete kod dampinškog ili subvencionisanog uvoza

Član 20

Utvrđivanje opasnosti od nastanka znatne štete zasniva se na činjenicama, odnosno na promijenjenim okolnostima, koje se jasno mogu predvidjeti, odnosno koje će nesumnjivo nastupiti.

Činioci na osnovu kojih se utvrđuje postojanje opasnosti od nastanka znatne štete uključuju i:

1. znatno ubrzanje dampinškog ili subvencionisanog uvoza, koje ukazuje na vjerovatnoću značajno povećanog uvoza u Republiku;
2. dovoljne slobodno raspoložive kapacitete, ili predstojeće i nesumnjivo znatno povećanje kapaciteta izvoznika koje ukazuje na vjerovatnoću značajno povećanog uvoza u Republiku, pri čemu se u obzir uzima i mogućnost drugih izvoznih tržišta da preuzmu dodatne količine;
3. uticaj cijena po kojima se roba uvozi na smanjenje ili sprječavanje povećanja domaćih cijena, odnosno uticaj na povećanje tražnje za dodatnim uvozom u Republiku;
4. zalihe proizvoda koje su predmet postupka ispitivanja; i
5. u slučaju postupka ispitivanja subvencionisanog uvoza, vrstu subvencije, odnosno subvencija, i posljedice koje mogu nastati po trgovinu.

Zahtjev za pokretanje postupka ispitivanja

Član 21

Zahtjev za pokretanje postupka ispitivanja mora sadržati dovoljno dokaza o postojanju dampainga ili subvencije, o šteti koja zbog toga nastaje, kao i o uzročnoj vezi između dampainga, odnosno subvencije i štete.

U slučajevima dampainga zahtjev za pokretanje postupka ispitivanja mora sadržati i informacije o normalnoj vrijednosti robe, prodajnoj cijeni robe na tržištu zemlje porijekla ili treće zemlje, izvoznju cijeni robe, kao i prodajnoj cijeni robe, po kojoj je roba prvi put prodana nezavisnom kupcu na teritoriji Republike.

Prethodno obavještenje o pokretanju postupka ispitivanja

Član 22

Nakon prijema zahtjeva sa odgovarajućom dokumentacijom, a prije pokretanja postupka, nadležni organ dužan je da o podnijetom zahtjevu obavijesti:

1. u slučaju dampainga vladu države izvoznice predmetnog proizvoda, a
2. u slučaju subvencionisanog uvoza - vladu države porijekla, odnosno države izvoznice koja će biti pozvana na konsultacije sa ciljem postizanja obostrano prihvatljivog rješenja.

Ako ima dokaze o postojanju dampainga ili subvencije, štete i uzročno posljedične veze između dampinškog ili subvencionisanog uvoza i štete, nadležni organ pokreće postupak ispitivanja u roku od 45 dana od podnošenja zahtjeva.

Odbijanje zahtjeva

Član 23

Ukoliko zahtjev za pokretanje postupka ispitivanja postojanja dampinškog ili subvencionisanog uvoza ne sadrži dovoljno dokaza, nadležni organ može, u roku od osam dana od dana njegovog prijema, pozvati podnosioca zahtjeva da dopuni zahtjev i odrediti rok za njegovu dopunu.

Nadležni organ odbija zahtjev za pokretanje postupka ispitivanja kada utvrdi da nema dovoljno dokaza o postojanju dampainga ili subvencije, odnosno štete prouzrokovane dampaingom ili subvencijom.

Postupak ispitivanja se ne pokreće protiv država čiji uvoz predstavlja niži udio na tržištu od 3%, osim ako je uvoz iz tih država viši od 7% ukupnog uvoza sličnog proizvoda u Crnu Goru.

Obustavljanje postupka

Član 24

Nadležni organ neće predložiti Vladi uvođenje antidampinške, odnosno kompenzatorne carine ukoliko u postupku ispitivanja utvrdi da je dampinška marža, odnosno iznos subvencije minimalan, ili da su zanemarljivi obim dampinškog, odnosno subvencionisanog uvoza, ili visina štete.

Dampinška marža se smatra minimalnom ako je manja od 2% u odnosu na izvoznju cijenu, a iznos subvencije se smatra minimalnim ako je subvencija manja od 1 % u odnosu na vrijednost proizvoda.

Uslovi za obustavljanje, odnosno nastavak postupka

Član 25

Ako nadležni organ u postupku ispitivanja utvrdi da izvoz dampinških proizvoda iz određene države predstavlja manje od 3% ukupnog uvoza sličnog proizvoda u Republiku, neće predložiti Vladi uvođenje antidampinške, odnosno kompenzatorne carine, osim ukoliko uvoz iz više država predstavlja više od 7% ukupnog obima uvoza sličnog proizvoda.

Obavještenje o pokretanju postupka

Član 26

Obavještenje o pokretanju postupka ispitivanja postojanja dampinškog ili subvencionisanog uvoza sadrži:

1. naziv zemlje izvoza ili zemalja izvoza i naziv spornog proizvoda;
2. datum pokretanja postupka ispitivanja;
3. podatke o postojanju dampainga ili subvencije;
4. činjenice na kojima se zasniva tvrdnja da postoji znatna šteta;
5. adresu na koju zainteresovana lica mogu da upute potrebne informacije ili komentare; i
6. rok za podnošenje potrebnih informacija ili komentara.

Obavještenje iz stava 1 objavljuje se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Obavještavanje zainteresovanih lica

Član 27

Obavještenje o pokretanju postupka ispitivanja iz člana 26 ove uredbe dostavlja se poznatim izvoznicima i organima u državi izvoza odnosno porijekla, kao i zainteresovanim licima, na njihov zahtjev, uz obezbjeđivanje povjerljivosti podataka.

Aktivnosti u postupku ispitivanja

Član 28

U cilju sprovođenja postupka ispitivanja, nadležni organ može da:

1. traži dokaze i podatke koje smatra potrebnim za sprovođenje postupka ispitivanja;
2. ispituje i provjerava podatke koje dostave zainteresovana lica;
3. ako je potrebno, sprovodi postupak ispitivanja i vrši kontrolu; i
4. vrši uvid u evidenciju koju vode uvoznici, izvoznici, trgovci, predstavnici, proizvođači, trgovačke organizacije i udruženja.

U cilju provjere dobijenih podataka ili pribavljanja novih, nadležni organ može sprovoditi aktivnosti iz stava 1 ovog člana ukoliko:

- 1) pribavi saglasnost lica na koje se aktivnosti odnose;
- 2) pribavi saglasnost nadležnog organa države u kojoj će se aktivnosti sprovoditi.

Nadležni organ će o rezultatima aktivnosti iz st. 1 i 2 ovog člana pripremiti sažete prikaze podataka koji, uz ograničenja iz člana 8 Zakona nijesu povjerljivog karaktera za lica na koje se podaci odnose, a može ih učiniti dostupnim i podnosiocu zahtjeva.

Ograničavanja postupka ispitivanja

Član 29

Nadležni organ, po pravilu, utvrđuje individualnu dampinšku maržu, odnosno iznos subvencije za svakog poznatog izvoznika, odnosno proizvođača proizvoda koji je predmet postupka ispitivanja.

U slučajevima kada je broj zahtjeva, izvoznika ili uvoznika, vrsta proizvoda ili transakcija veliki, tako da utvrđivanje individualne dampinške marže, odnosno iznosa subvencije iz stava 1 ovog člana čini praktično nemogućim, nadležni organ može, uz konsultacije i saglasnost zainteresovanih izvoznika, proizvođača odnosno uvoznika, da postupak ispitivanja ograniči na:

1. realan broj zainteresovanih lica ili proizvoda korišćenjem statistički valjanog uzorka, dobijenog na osnovu podataka raspoloživih u vrijeme odabira uzorka, ili

2. najveći dio izvoza iz države izvoznice koji je moguće ispitati u datim okolnostima.

U slučajevima kada se ispitivanje ograničava u skladu sa stavom 2 ovog člana, pojedinačna dampinška marža može se obračunati proširivanjem i na izvoznike ili proizvođače koji su blagovremeno dostavili potrebne podatke, osim ako bi pojedinačno ispitivanje predstavljalo neopravdano opterećenje nadležnog organa i spriječilo blagovremeno okončanje postupka ispitivanja, u skladu sa rokovima propisanim ovom uredbom.

Izvoznik čija roba podliježe plaćanju konačne kompenzatorne carine, čiji konkretan izvoz nije bio predmet

ispitivanja iz bilo kog razloga, osim ukoliko je odbio saradnju, ima pravo na preispitivanje bez odlaganja sa ciljem da mu se odredi individualna kompenzatorna carina.

Ispitivanje vjerodostojnosti podataka

Član 30

Ukoliko zainteresovana lica ne omoguće pristup podacima, odnosno ne dostave potrebne podatke u roku naznačenom u obavještenju iz člana 26, stav 1, tačka 1 ove uredbe, nadležni organ će ispitivanje izvršiti na osnovu raspoloživih podataka.

Prilikom utvrđivanja normalne vrijednosti ili iznosa subvencije, nadležni organ će pored podataka iz stava 1 ovog člana ispitati i podatke iz drugih raspoloživih izvora.

Povjerljivi podatak

Član 31

Svi podaci koje nadležni organ pribavi u skladu sa odredbama zakona i ove uredbe mogu se koristiti isključivo u svrhu za koju su traženi.

Učesnici u postupku ispitivanja koji dostavljaju povjerljive podatke imaju obavezu da dostave i sažeti prikaz tih podataka koji nije povjerljivog karaktera, koji sadrži dovoljno pojedinosti za razumijevanje suštine podataka koji su označeni kao povjerljivi.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, učesnici u postupku ispitivanja mogu naznačiti da takve podatke nije moguće sažeto prikazati, uz navođenje razloga zbog kojih sačinjavanje sažetog prikaza nije moguće.

Ako nadležni organ ocijeni da zahtjev za poštovanje povjerljivosti podataka nije opravdan, a učesnik u postupku koji dostavlja podatak odbije da podatke učini dostupnim ili da omogući otkrivanje podataka u opštem ili sažetom obliku, takav podatak se ne uzima u obzir, osim ako se može na zadovoljavajući način, iz drugih izvora, dokazati da je podatak tačan.

Odluka nadležnog organa kojom se odbija zahtjev za poštovanje povjerljivosti mora da sadrži obrazloženje.

Otkrivanje opštih podataka

Član 31a)

Odredbe člana 8 Zakona i člana 31 ove uredbe ne sprječavaju nadležni organ da objavi opšte podatke, a naročito razloge i dokaze na kojima se zasnivaju odluke koje donosi u skladu sa odredbama zakona i ove uredbe, u mjeri potrebnoj za objašnjenje razloga i dokaza u eventulanom postupku pred sudom.

Prilikom objavljivanja opštih podataka iz stava 1, ovog člana nadležni organ ne objavljuje podatke koji su označeni kao povjerljivi, kao ni podatke koji su u neposrednoj vezi sa povjerljivim podacima.

Uvid u podatke učesnika u postupku ispitivanja

Član 31b)

Nadležni organ dužan je da, uz ograničenje iz člana 8 Zakona, bez odlaganja omogući učesniku u postupku ispitivanja uvid u dokaze koje su dostavili drugi učesnici u postupku.

Nadležni organ omogućava učesnicima u postupku, kad god je to moguće, da blagovremeno izvrše uvid u sve sažete prikaze podataka koji nijesu povjerljivog karaktera od značaja za njihovo učešće u postupku, a koje nadležni organ koristi tokom postupka ispitivanja.

Obavještenje prije konačne odluke

Član 32

Prije donošenja odluke o postojanju dampainga, odnosno subvencije, nadležni organ, najkasnije u roku od 30 dana prije donošenja odluke, obavještava lica, koja su u postupku ispitivanja iskazala interes, o bitnim činjenicama na kojima će biti zasnovana ta odluka.

Dobrovoljno preuzimanje izvršenja obaveza

Član 33

Ako nadležni organ prethodno utvrdi postojanje dampainga ili subvencije, odnosno štete nastale kao posljedice dampainga ili subvencije, postupak ispitivanja može da bude obustavljen bez određivanja privremenih ili konačnih antidampinških, odnosno kompenzatornih carina ako zainteresovano lice dobrovoljno preuzme izvršenje obaveze, sa kojim se saglasi nadležni organ, i to:

1. u slučaju dampinškog uvoza, da izvoznik poveća cijenu ili obustavi izvoz po dampinškim cijenama, a nadležni

organ utvrdi da je na taj način štetan uticaj dampinga otklonjen, a

2. u slučaju subvencionisanog uvoza:

- da vlada države izvoza prihvati da ukine ili da smanji subvenciju, ili da preduzme druge mjere u pogledu efekata subvencije, ili

- da izvoznik poveća cijenu, a nadležni organ utvrdi da je na taj način štetan uticaj subvencionisanja otklonjen.

Povećanje cijena u skladu sa odredbom stava 1 ovog člana ne može biti veće od iznosa dampinške marže, odnosno iznosa subvencije, ali može da bude manje od ovih iznosa, ako je takvo manje povećanje dovoljno da se otkloni šteta.

Nadležni organ može predložiti izvozniku da dobrovoljno preuzme izvršenje obaveze.

Činjenica da izvoznik nije dobrovoljno preuzeo izvršenje obaveze, ne može uticati na odlučivanje u postupku ispitivanja.

Nastavak postupka ispitivanja

Član 34

Postupak ispitivanja se može nastaviti na zahtjev izvoznika ili na osnovu odluke nadležnog organa i u slučaju prihvatanja obaveze u vezi sa cijenama, od strane zainteresovanog lica.

Uvođenje antidampinške, odnosno kompenzatorne carine

Član 35

Odlukom o uvođenju antidampinške, odnosno kompenzatorne carine utvrđuje se vrsta i stopa carine sa naznakom tarifnog stava i tarifne oznake proizvoda, države porijekla, odnosno države izvoza, kao i period primjene.

Odluka iz stava 1 ovog člana sadrži i podatke o dobavljaču, odnosno dobavljačima koji podliježu ovoj mjeri.

U poslovima postojanja privremene mjere iz člana 41 Zakona, uvođenje antidampinške, odnosno kompenzatorne carine, odnosno predlog za određivanje konačne stope carine, utvrđuje se najkasnije 30 dana prije isteka vremena trajanja primjene privremene mjere.

Antidampinške i kompenzatorne carine se uvode u odgovarajućim iznosima u svakom pojedinačnom slučaju, na nediskriminatornoj osnovi, na uvoz proizvoda iz svih izvora za koje je utvrđeno da su dampingovani ili subvencionisani i da uzrokuju štetu, osim na uvoz koji se vrši u skladu sa ovom uredbom.

Za isti proizvod ne može se istovremeno uvesti i antidampinška i kompenzatorna carina u cilju otklanjanja iste nepravilnosti koja proizilazi iz dampinga ili subvencionisanog izvoza.

Odluka nadležnog organa kojom se uvodi antidampinška ili kompenzatorna carina mora sadržati obrazloženje sa svim činjenicama i pravnim razlozima za uvođenje mjere, kao i razloge za prihvatanje, odnosno odbijanje tvrdnje ili zahijeva učesnika u postupku.

Obavještenje o isticanju roka primjene

Član 36

Nadležni organ šest mjeseci prije isteka roka predviđenog za primjenu antidampinških, odnosno kompenzatornih carina, objavljuje obavještenje o isticanju roka za primjenu ovih carina u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Utvrđivanje porijekla robe

Član 37

Prilikom utvrđivanja porijekla robe radi uvođenja antidampinške, odnosno kompenzatorne carine, primjenjuju se opšta pravila o nepreferencijalnom porijeklu.

GLAVA II MJERE ZA ZAŠTITU OD PREKOMJERNOG UVOZA Ozbiljna šteta kod prekomjernog uvoza

Član 38

"Prijetnja od nastanka znatne štete" predstavlja ozbiljnu štetu čije je nastajanje, na osnovu utvrđenih činjenica, očigledno neizbježno, a posljedica je prekomjernog uvoza.

Utvrđivanje ozbiljne štete

Član 39

Mjere za zaštitu od prekomjernog uvoza uvode se kada se u postupku za primjenu utvrdi da se, zbog povećanog uvoza određenog proizvoda, domaćoj proizvodnji nanosi ozbiljna šteta, ili prijeti nastanak ozbiljne štete.

U postupku utvrđivanja nastanka ozbiljne štete, odnosno prijetnje od njenog nastanka, nadležni organ vrši analizu relevantnih faktora, a naročito:

1. stepena i iznosa povećanja uvoza predmetnog proizvoda, u apsolutnim i relativnim količinama i vrijednostima u odnosu na domaću proizvodnju i potrošnju;
2. cijene uvezene robe, posebno ako je došlo do značajnog sniženja cijene u odnosu na cijenu iste konkurentne robe;
3. uticaje na domaću proizvodnju izražene sljedećim pokazateljima:
 - promjenom udjela na domaćem tržištu na osnovu povećanog uvoza;
 - promjenom nivoa prodaje, proizvodnje, produktivnosti, iskorišćenosti kapaciteta, dobiti i gubitaka, i uticaj povećanog uvoza na zaposlenost u određenoj proizvodnoj djelatnosti;
 - uticajem uvoza na snabdjevenost domaćeg tržišta i povećani stepen zavisnosti od uvoza;
 - sniženje cijena iste robe, koja je jednako konkurentna, ili sprječavanje rasta cijena do kojeg bi normalno došlo; i
 - povećanja zaliha uvezene robe na domaćem tržištu.

Faktori iz stava 1 ove uredbe moraju ukazivati na direktnu uzročnu vezu između prekomjernog uvoza i efekata na domaću proizvodnju.

Sadržaj odluke o pokretanju postupka

Član 40

Odluka o pokretanju postupka utvrđivanja znatne štete sadrži:

1. datum pokretanja postupka;
2. podatke o robi na koju se postupak odnosi;
3. naziv robe, kao i popis zemalja izvoznica robe na koje se postupak odnosi.

Izveštaj o stanju domaće proizvodnje

Član 41

Na osnovu prikupljenih činjenica i dokaza nadležni organ će pripremiti izvještaj koji sadrži podatke o stanju domaće proizvodnje, posebno u odnosu na to da li povećani uvoz nanosi ozbiljnu štetu ili da li postoji prijetnja nanošenja ozbiljne štete i predlog za eventualno uvođenje zaštitne mjere.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana nadležni organ podnosi Vladi.

Na obezbjeđivanje povjerljivosti podataka u postupku ispitivanja radi primjene zaštitnih mjera, shodno se primjenjuju odredbe člana 31 ove uredbe.

Obustava postupka

Član 42

Ukoliko se na osnovu sprovedenog postupka ispitivanja utvrdi da ne postoji ozbiljna šteta, odnosno prijetnja od nanošenja ozbiljne štete, nadležni organ, po službenoj dužnosti objavljuje odluku o obustavi postupka u "Službenom listu Republike Crne Gore".

MJERE ZA ZAŠTITU RAVNOTEŽE PLATNOG BILANSA

Razlozi za uvođenje mjera

Član 42a

U slučaju poremećaja platnog bilansa ili neposredne opasnosti da do tog poremećaja dođe, Vlada može, na predlog nadležnog organa, a na osnovu podataka i mišljenja dobijenih od Centralne banke Crne Gore, u skladu sa članom 50a Zakona o spoljnoj trgovini da uvede privremene mjere koje se odnose na uvoz, ukoliko je neophodno da se:

- 1) zaustavi znatno opadanje međunarodnih rezervi ili spriječi neposredna opasnost od znatnog opadanja međunarodnih rezervi, ili
- 2) uvećaju veoma niske međunarodne rezerve.

Vrsta mjera

Član 42b

U zavisnosti od efekta poremećaja trgovine, privremene mjere iz člana 42a ove uredbe, obuhvataju uvozne dažbine, zahtjeve za polaganjem uvoznog depozita i druge trgovinske mjere koje utiču na cijenu uvezene robe i mjere zasnovane na ograničenju obima ili vrijednosti roba čiji se uvoz dozvoljava.

Mjere zasnovane na ograničenju obima ili vrijednosti roba čiji se uvoz dozvoljava, primjenjuju se samo ako mjere zasnovane na cijeni ne mogu da zaustave naglo pogoršanje platnog bilansa.

Na uvoz istog proizvoda, može se primijeniti samo jedna vrsta ograničenja.
Mjere iz stava 2 ovog člana, moraju da sadrže obrazloženje razloga zbog kojih mjere zasnovane na cijeni ne mogu da uspostave ravnotežu platnog bilansa.

Primjena mjera

Član 42c

Mjere za zaštitu ravnoteže platnog bilansa primjenjuju se samo do otklanjanja razloga iz člana 42a ove uredbe, pri čemu stepen tih mjera mora da se postepeno smanjuje sa poboljšanjem platnog bilansa.

Određeni osnovni proizvodi mogu se izuzeti od primjene mjera za zaštitu ravnoteže platnog bilansa.

Kriterijumi za određivanje proizvoda koji podliježu mjerama za zaštitu ravnoteže platnog bilansa moraju da budu obrazloženi.

Objavljivanje mjera

Član 42d

Mjere za zaštitu ravnoteže platnog bilansa sa periodom za njihovo ukidanje objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

Zabrana uvođenja i primjene mjera

Član 42e

Mjere za zaštitu ravnoteže platnog bilansa ne mogu da se uvedu, odnosno primijene radi zaštite domaćih proizvođača.

DIO ČETVRTI ZAVRŠNA ODREDBA Stupanje na snagu

Član 43

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Broj: 02-4452, Podgorica, 8. jula 2004. godine

Vlada Republike Crne Gore

Predsjednik, Milo Đukanović, s. r.